

Onderwerp: Opmerkingen Febeg op de Consultatie 'Datatoegangscontract'

Datum: 10 March 2026

Contact: Katharina Bonte

Mail: katharina.bonte@febeg.be

FEBEG wenst Fluvius te bedanken aangezien toch een aantal opmerkingen die FEBEG maakte tijdens de consultatie in 2024 zijn verwerkt in het nieuw voorgestelde Datatoegangscontract, of er werd een afdoende antwoord gegeven in het bijhorende consultatieverslag. Globaal genomen evalueren wij in de versie 3.1 van het Datatoegangscontract volgende positieve tegemoetkomingen ten opzichte van de vorige versies:

- Precisie van de aansprakelijkheid voor integrale, bewezen schade (6.1.1);
- Verhoging van het plafond voor aansprakelijkheden (niet langer gerelateerd aan de totaal jaarlijkse vergoeding (6.1.2);
- Aansprakelijkheid Datatoegangshouder beperkt tot een aan de Datatoegangshouder toerekenbare of aangetoonde fout (6.1.3);
- Betaling van het niet betwiste gedeelte van de factuur (3.6.7);
- Bij ontbreken van een mandaat na een 2de controle wordt niet het volledige datatoegangscontract geschorst, enkel de optie om via papieren mandaat te werken (art 3.3 en bijlage 1);
- De procedure tot schorsing van het contract naar aanleiding van een klacht pas na voorafgaand preliminair onderzoek (4.2.4).

We merken evenwel op dat niettemin deze aanpassingen het contract toch nog steeds een aantal economische en juridische onevenwichten bevat:

- De **aansprakelijkheid** van de netbeheerder is geplafonneerd en beperkt afdwingbaar (6.1.2). Er is geen structurele waarborg dat grootschalige of systemische fouten in de gegevensverwerking zoals onbeschikbaarheid of laattijdigheid als "zware fout" zullen worden gekwalificeerd (6.1.1). FEBEG wenst, ook in het licht van de andere contracten de aansprakelijkheden te bespreken met Fluvius in verhouding tot de aard en omvang van de potentiële schade;
- De beslissing tot **globale opschorting** van datatoegang moet proportioneel zijn en rekening houden met de ernst en de reële impact van de vastgestelde tekortkomingen (4.2.4);
- Bij **rechtzetting van Gegevens** is er geen verplichting van automatische kennisgeving aan de Datatoegangshouder (2.2.4). FEBEG vraagt automatische kennisgeving te overwegen;
- Het **Service Level (Dienstencatalogus)** biedt onvoldoende contractuele zekerheid en afdwingbaarheid inzake kwaliteit, volledigheid en continuïteit van de gegevenslevering (2.4). FEBEG wenst verder in gesprek te gaan om te komen tot juridisch afdwingbare KPI's. Bovendien vraagt FEBEG op termijn te overwegen dat de KPI's voor het verstrekken van gegevens aan een Datatoegangshouder worden bepaald op basis van de EANs waarvoor een mandaat is.

FEBEG kijkt ernaar uit om deze resterende aandachtspunten verder te bespreken met Fluvius, in een constructieve dialoog gericht op een robuuster datatoegangscontract.

1. Contractuele aansprakelijkheid: Artikel 6

Beperkte maar juridisch relevante verduidelijking (artikel 6.1.1)

Art 6.1.1. *De Distributienetbeheerder is ten aanzien van de Datatoegangshouder aansprakelijk voor de schade die de Datatoegangshouder lijdt met betrekking tot het voorwerp van dit Contract voor zover die toerekenbaar is aan de Distributienetbeheerder ofwel aan een persoon voor wie hij moet instaan en die werd veroorzaakt door bedrog, een opzettelijke fout, een zware fout of een fout die het leven of de fysieke integriteit van een persoon aantast. In deze gevallen is de Distributienetbeheerder steeds aansprakelijk voor de integrale, bewezen, schade.*

FEBEG-opmerkingen: Artikel 6.1.1 van het Datatoegangscontract bepaalt voortaan uitdrukkelijk dat de aansprakelijkheid van de Distributienetbeheerder niet is uitgesloten wanneer de schade het gevolg is van bedrog, een opzettelijke fout, een zware fout of een fout die het leven of de fysieke integriteit aantast.

Voor FEBEG vormt deze precisering een nuttige juridische correctie, in die zin dat zij een uitsluiting van aansprakelijkheid vermijdt die moeilijk verenigbaar is met de algemene rechtsbeginselen.

Echter, voor FEBEG komt deze aanpassing **slechts gedeeltelijk** tegemoet aan de eerder door leveranciers geformuleerde kritiek. Zij biedt **geen structurele waarborg dat grootschalige of systemische fouten in de gegevensverwerking** – nochtans het belangrijkste operationele risico in de praktijk – **als “zware fout” zullen worden aangemerkt**. Daardoor blijft het toepassingsgebied van artikel 6.1.1 beperkt. De meest kritieke incidenten in de praktijk, zoals grootschalige fouten in gegevens, langdurige onbeschikbaarheden of laattijdige rechtzettingen met impact op facturatie en reglementaire naleving, kwalificeren doorgaans als lichte fouten en blijven bijgevolg onderworpen aan het restrictieve plafonneringsregime van artikel 6.1.2.

→ FEBEG wenst dit verder te bespreken met Fluvius zodat grootschalige incidenten in de praktijk als “zware fout” kunnen worden aangemerkt.

Beperking tot “directe schade” en plafonnering (artikel 6.1.2)

Art 6.1.2. *Zonder afbreuk te doen aan art. 6.1.1, is zowel de contractuele als de buitencontractuele aansprakelijkheid van de Distributienetbeheerder voor alle incidenten die te herleiden zijn tot één beperkt tot de vergoeding van de directe schade.*

Voor zover als wettelijk toegestaan, bedraagt het totale jaarlijkse bedrag aan vergoedingen voor directe schade dat de Distributienetbeheerder aan alle getroffen Datatoegangshouders gezamenlijk verschuldigd kan zijn, maximaal zeshonderdduizend euro (600 000 EUR). Per Datatoegangshouder geldt bovendien een sublimiet gelijk aan maximaal één euro (1 EUR) per Datadienstenpunt in diens portefeuille op het ogenblik van het incident.

Indien de absolute limiet van zeshonderdduizend euro (600.000 EUR) bereikt of overschreden wordt, zullen de vorderingen van de Datatoegangshouder en alle andere getroffen datatoegangshouders naar evenredigheid worden voldaan.

FEBEG-opmerkingen: Buiten de in artikel 6.1.1 bedoelde hypothesen beperkt artikel 6.1.2 de aansprakelijkheid van de Distributienetbeheerder tot de loutere “**directe schade**”. We merken dat dit **begrip niet verder wordt gedefinieerd** in het Datatoegangscontract. Dit creëert rechtsonzekerheid en laat ruimte voor een restrictieve interpretatie, waardoor de praktijk een aanzienlijk deel van de door Datatoegangshouders geleden schade niet wordt meegenomen. Dit

geldt met name voor economische schade die verband houdt met facturatieprocessen, rechtzettingen, klachtenbeheer en de naleving van de geldende regelgeving.

- FEBEG stelt voor om dit verder te definiëren gelet op het belang van een juridisch correcte en coherente terminologie.

Hoewel versie 3.1 ten opzichte van de vorige contractversie een aangepast plafonneringsmechanisme invoert (600.000 EUR globaal en 1 EUR per Datadienstenpunt, in plaats van de totale vergoeding betaald door de Datatoegangshouder voor het kalenderjaar), blijft de onderliggende benadering van aansprakelijkheidsbeperking grotendeels behouden. Artikel 6.1.2 voorziet immers in een jaarlijks globaal plafond van 600.000 EUR voor alle Datatoegangshouders samen, aangevuld met een individueel subplafond van 1 EUR per Datadienstenpunt in de portefeuille van de Datatoegangshouder op het ogenblik van het Incident, evenals een evenredige verdeling wanneer het globale plafond wordt bereikt of overschreden.

In verschillende realistische scenario's kan dit ertoe leiden dat de **effectieve aansprakelijkheid in de praktijk beperkt blijft**. Ook wanneer een fout vaststaat en de schade aanzienlijk is, kan het vergoedbare bedrag per leverancier relatief beperkt uitvallen, met name in situaties waarin meerdere actoren gelijktijdig door hetzelfde Incident worden getroffen.

- FEBEG wenst dit, ook in samenhang met de andere contracten, verder te bespreken met Fluvius, met het oog op een aansprakelijkheidsregeling die aansluit bij de aard en de omvang van de potentiële schade.

2. Schorsing van het Datatoegangscontract: Artikel 4.2.4

Globale draagwijdte en ontbreken van proportionaliteit:

Ondanks de positieve verbetering aan het schorsingsproces door de invoering van een verificatiestap in de vorm van een preliminair onderzoek voorafgaand aan een eventuele schorsingsmaatregel, blijft de kern van het mechanisme ongewijzigd. Artikel 4.2.4 voorziet nog steeds dat de **schorsing van het Datatoegangscontract leidt tot een globale opschorting van de Datatoegang**, die alle Datadienstenpunten treft waarop het contract betrekking heeft, ongeacht de werkelijke omvang van de klacht of het Incident dat eraan ten grondslag ligt.

Dergelijke schorsing kan een aanzienlijk risico vormen voor de activiteiten van leveranciers, gelet op de centrale rol van Gegevens in de waardeketen van de energiemarkt.

- FEBEG pleit voor een proportionele, geleidelijke en gerichte contractuele handhavingsmaatregel, waarbij Fluvius bij een beslissing tot (globale) schorsing van het Datatoegangscontract rekening houdt met de resultaten van het preliminair onderzoek en met de ernst en reële impact van de vastgestelde tekortkomingen

3. Kwaliteit en rechtzetting van Gegevens : Artikelen 2.2.4 en 2.4

Rechtzettingen zonder automatische kennisgeving (artikel 2.2.4)

Art. 2.2.4 *Rechtzettingen van de (historische) Gegevens op het Toegangspunt die geïnitieerd worden door de Distributienetbeheerder in het kader van een rectificatie voor facturatie doeleinden op de leveringsmarkt genereren automatisch een rechtzetting van de Gegevens op het Datadienstenpunt. De Datatoegangshouder wordt hiervan niet automatisch geïnformeerd. Een aanvraag tot rechtzetting van de ontvangen Gegevens kan enkel in aanmerking genomen worden door de Distributienetbeheerder indien deze aanvraag geformuleerd wordt door of via de Toegangshouder afname of injectie.*

Dit artikel bepaalt dus dat rechtzettingen van gegevens op het toegangspunt automatisch leiden tot een overeenkomstige rechtzetting op het Datadienstenpunt. Er wordt geen verplichting tot automatische kennisgeving aan de Datatoegangshouder voorzien.

Dit gebrek aan kennisgeving betekent dat de Datatoegangshouder gegevens kan blijven gebruiken die intussen onjuist zijn geworden, zonder daarvan op de hoogte te zijn, met alle gevolgen van dien op het vlak van facturatie, latere correcties, klachtenbeheer en naleving van de regelgeving.

- ➔ Aangezien de Datatoegangshouder niet weet – en redelijkerwijze niet kan weten – dat Gegevens onjuist zijn geworden, vraagt FEBEG om te bekijken hoe een automatische kennisgeving opgezet zou kunnen worden.

Service level en “redelijke inspanningen” (artikel 2.4)

Art. 2.4: *De termijn waarop de Gegevens beschikbaar gesteld worden, wordt vastgelegd in de Dienstencatalogus. De Distributienetbeheerder doet alle **redelijke inspanningen** om de Gegevens binnen deze termijn over te maken. Ontbrekende Gegevens worden – behoudens technische onmogelijkheid – **zo snel mogelijk** overgemaakt aan de Datatoegangshouder, zonder dat deze de Distributienetbeheerder hierom uitdrukkelijk dient te verzoeken of aan te manen.*

Artikel 2.4 preciseert dat de termijnen voor de terbeschikkingstelling van Gegevens worden vastgelegd in de Dienstencatalogus en dat de Distributienetbeheerder zich ertoe verbindt de Gegevens tijdig te leveren door het aanwenden van “redelijke inspanningen”. Ontbrekende Gegevens worden later aangeleverd zonder dat hiervoor een verzoek of aanmaning vereist is.

Deze benadering leidt evenwel tot een **beperkte mate van contractuele zekerheid en afdwingbaarheid** inzake kwaliteit, volledigheid en continuïteit van de gegevenslevering. De door FEBEG eerder geformuleerde aandachtspunten omtrent het ontbreken van voldoende representatieve en **juridisch afdwingbare KPI's** blijven dan ook relevant. Hoewel de Dienstencatalogus tot stand komt binnen een gereguleerd kader, kan haar inhoud in belangrijke mate evolueren, wat de afdwingbaarheid van de daarin opgenomen engagementen verder beperkt.

- ➔ FEBEG pleit voor contractuele zekerheid en afdwingbaarheid inzake kwaliteit, volledigheid en continuïteit van de gegevenslevering en wenst in dit verband verder in gesprek te gaan om te komen tot juridisch afdwingbare KPI's.

Service Level a.h.v KPI's meetgegevens (1.3)

FEBEG blijft benadrukken dat het Service Level niet de kwaliteit van de dienstverlening in het kader van datatoegang reflecteert. Zoals reeds meegegeven kan FEBEG akkoord gaan dat voor digitale meters dezelfde referentiewaarden worden gebruikt als voor de KPI's inzake tijdige, en volledige communicatie van de gegevens. Echter, voor FEBEG is het van belang **dat het Service Level en dus de KPI's moeten bepaald worden op basis van de EANs waarvoor een mandaat is** voor het verstrekken van gegevens aan een Datatoegangshouder. Zo wordt op een correctere manier het Service Level voor de datadienst aan Datatoegangshouders bepaald.

Wij begrijpen dat het afstemmen van de Service Levels enkel op de kwaliteit van de dienstverlening in het kader van de datatoegang voor Fluvius een verregaande complexiteit zou teweegbrengen. De leveranciers betreuren dit. De scope van datatoegangspunten is veel kleiner dan de massa toegangspunten die de berekening van de KPI's inzake volledige en tijdige communicatie van meetgegevens bepalen.

- ➔ FEBEG vraagt om deze positie op termijn te heroverwegen. De leden van FEBEG merken hierbij op dat in het kader van datatoegang er toch relatief veel vragen van klanten binnenkomen omdat er vaak ontbrekende data of abnormaal hoge verbruiken worden doorgestuurd. Als het Service Level niet wordt berekend op de betrokken datatoegangspunten, zal deze tekortkoming in de dienstverlening nooit naar boven komen.
-